

Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/965)

Not : Tasarı Başkanlıkça; Plan ve Bütçe ve Dışışleri Komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

9.4.2002

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-440/1875

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 18.3.2002 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GEREKÇE

10-11 Aralık 1999 tarihlerinde düzenlenen Avrupa Birliği (AB) Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinde, Türkiye, AB’ne aday ülke olarak kabul ve ilan edilmiştir. Zirvede, Türkiye’nin, diğer aday ülkeler için de uygulandığı şekilde, “Katılım Öncesi Stratejisi”nden yararlanacağı ve bu bağlamda, Topluluk programlarına katılım imkânına da sahip olacağı karara bağlanmıştır.

Topluluk programları, AB’ne üye ülkelerin, eğitim ve gençlik, enerji, çevre, bilim ve teknoloji, adalet ve içişleri, nükleer enerji, ayrımcılığın önlenmesi, kadın-erkek eşitliği gibi çeşitli alanlardaki politika ve uygulamalarının birbirlerine yakınlaştırılması amacıyla oluşturulmuş işbirliği araçlarıdır. Programlardan 34 tanesi, üyelerin yanısıra aday ülkelere de açılmış durumdadır.

Helsinki Zirvesinin sonuçları uyarınca, Türkiye’nin aday ülkelere açık bulunan tüm Topluluk programlarına katılımına dair hukuki temeli oluşturmak amacıyla, “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşma” 26 Şubat 2002 tarihinde Brüksel’de imzalanmıştır.

Çerçeve Anlaşma, ülkemizin Topluluk programlarına katılımına dair genel esasları ortaya koymakta olup, başta ödenmesi gereken katkı payı olmak üzere, her bir programa katılımın taşıyacağı özel hüküm ve koşullar ayrıca belirlenecektir.

Bu kapsamda, Çerçeve Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra, ülkemiz Topluluk programlarından hangilerini öncelikli olarak değerlendirebilir ve katılım kararı alırsa, AB Komisyonu ile ülkemiz arasında, bu programlara katılım koşullarını ve ödenecek katkı payını belirleyen müzakereler yapılması ve her bir program için, bu hususları karara bağlayan ayrı birer Mutabakat Zaptının imzalanması gerekecektir.

Topluluk programlarına katılım, ülkemizde çeşitli alanlardaki politika ve uygulamaların, Birliğe üye ve aday diğer ülkelerle kurulacak işbirliği vasıtasıyla AB'ne yakınlaştırılmasına imkân sağlayacaktır.

Topluluk programlarına katılım, sadece müktesebatın uyumlaştırılmasıyla sınırlı kalmayacak, uzun vadede, ülkemiz ile AB arasında artan temaslar sayesinde kültürel ve toplumsal yakınlaşmayı da destekleyecektir. Özellikle eğitim ve gençlik alanındaki üç Topluluk programına ("Leonardo", "Socrates", "Youth" Programları) katılımımız gerçekleştiğinde, Türkiye, meslekî eğitimi, üniversiteleri ve dil eğitimini kapsayan Avrupa çapındaki karşılıklı öğrenci değişim sisteminin parçası olacaktır. Böylece, hem Türk öğrencilerin eğitimlerinin bir bölümünü AB ülkelerinde geçirmesine imkân tanınacak, hem de Avrupalı gençler, gençlik değişim programları aracılığıyla Türkiye'ye geleceklerdir. Bu itibarla, sözkonusu programlar, ülkemiz ile Avrupa arasında karşılıklı anlayışın geliştirilmesine ve ülkemize yönelik önyargıların azaltılmasına da katkı sağlayabilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

1.5.2002

Esas No. : 1/965

Karar No. : 70

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 25 Nisan 2002 tarihli 35 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcileri ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Çerçeve Anlaşma Ülkemizin Topluluk Programlarına katılımına dair genel esasları ortaya koymakta olup, her bir programa katılımın taşıyacağı özel hüküm ve şartlar ayrıca belirlenecektir. Ülkemizin çeşitli alanlardaki politika ve uygulamalarının, Birliğe üye ve aday diğer ülkelerle kurulacak işbirliği vasıtasıyla Avrupa Birliği'ne yakınlaştırılmasına imkân sağlayacağı düşünülen Anlaşma Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı gerekçedeki son cümlelerin metinden çıkarılması şeklindeki değişiklikle kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
Van	İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Ş. Bülent Yahnici</i>	<i>Nesrin Ünal</i>
Ankara	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Teoman Özalp</i>	<i>Ayfer Yılmaz</i>	<i>Zafer Güler</i>
Bursa	İçel	İstanbul

Üye <i>Hüseyin Kansu</i> İstanbul	Üye <i>Basri Coşkun</i> Malatya	Üye <i>M. Necati Çetinkaya</i> Manisa
Üye <i>Biröl Büyükoztürk</i> Osmaniye	Üye <i>Ahmet Zamanlı</i> Tekirdağ	Üye <i>Hasan Özgöbek</i> Uşak
	Üye <i>Mehmet Yaşar Ünal</i> Uşak	

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ GEREKÇE

10-11 Aralık 1999 tarihlerinde düzenlenen Avrupa Birliği (AB) Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinde, Türkiye, AB'ne aday ülke olarak kabul ve ilan edilmiştir. Zirvede, Türkiye'nin, diğer aday ülkeler için de uygulandığı şekilde, "Katılım Öncesi Stratejisi"nden yararlanacağı ve bu bağlamda, Topluluk programlarına katılım imkânına da sahip olacağı karara bağlanmıştır.

Topluluk programları, AB'ne üye ülkelerin, eğitim ve gençlik, enerji, çevre, bilim ve teknoloji, adalet ve içişleri, nükleer enerji, ayrımcılığın önlenmesi, kadın-erkek eşitliği gibi çeşitli alanlardaki politika ve uygulamalarının birbirlerine yakınlaştırılması amacıyla oluşturulmuş işbirliği araçlarıdır. Programlardan 34 tanesi, üyelerin yanısıra aday ülkelere de açılmış durumdadır.

Helsinki Zirvesinin sonuçları uyarınca, Türkiye'nin aday ülkelere açık bulunan tüm Topluluk programlarına katılımına dair hukuki temeli oluşturmak amacıyla, "Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşma" 26 Şubat 2002 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır.

Çerçeve Anlaşma, ülkemizin Topluluk programlarına katılımına dair genel esasları ortaya koymakta olup, başta ödenmesi gereken katkı payı olmak üzere, her bir programa katılımın taşıyacağı özel hüküm ve koşullar ayrıca belirlenecektir.

Bu kapsamda, Çerçeve Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra, ülkemiz Topluluk programlarından hangilerini öncelikli olarak değerlendirir ve katılım kararı alırsa, AB Komisyonu ile ülkemiz arasında, bu programlara katılım koşullarını ve ödenecek katkı payını belirleyen müzakereler yapılması ve her bir program için, bu hususları karara bağlayan ayrı birer Mutabakat Zaptının imzalanması gerekecektir.

Topluluk programlarına katılım, ülkemizde çeşitli alanlardaki politika ve uygulamaların, Birliğe üye ve aday diğer ülkelerle kurulacak işbirliği vasıtasıyla AB'ne yakınlaştırılmasına imkân sağlayacaktır.

Topluluk programlarına katılım, sadece müktesebatın uyumlaştırılmasıyla sınırlı kalmayacak, uzun vadede, ülkemiz ile AB arasında artan temaslar sayesinde kültürel ve toplumsal yakınlaşmayı da destekleyecektir. Özellikle eğitim ve gençlik alanındaki üç Topluluk programına ("Leonardo", "Socrates", "Youth" Programları) katılımımız gerçekleştiğinde, Türkiye, meslekî eğitimi, üniversiteleri ve dil eğitimini kapsayan Avrupa çapındaki karşılıklı öğrenci değişim sisteminin parçası olacaktır. Böylece, hem Türk öğrencilerin eğitimlerinin bir bölümünü AB ülkelerinde geçirmesine imkân tanınacak, hem de Avrupalı gençler, gençlik değişim programları aracılığıyla Türkiye'ye geleceklerdir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN TOPLULUK PROGRAMLARINA KATILMASININ GENEL İLKELERİ HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. – 26 Şubat 2002 tarihinde Brüksel’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürüttür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

R. Önal

Devlet Bakanı V.

F. Ünlü

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Akcan

Tarım ve Köy İşleri Bakanı V.

O. Vural

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

E. S. Gaydali

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. A. Akcan

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı V.

M. Keçeciler

Dr. Y. Karakoyunlu

Devlet Bakanı

E. S. Gaydali

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

R. K. Yücelen

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

O. Vural

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Turizm Bakanı V.

Y. Okuyan

Çevre Bakanı

F. Aytekin

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN TOPLULUK PROGRAMLARINA KATILMASININ GENEL İLKELERİ HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA TOPLULUĞU ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN TOPLULUK PROGRAMLARINA KATILMASININ GENEL İLKELERİ HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMA

Bir tarafta, aşağıda “Türkiye” olarak anılan TÜRKİYE CUMHURİYETİ,

Diğer tarafta, aşağıda “Topluluk” olarak anılan AVRUPA TOPLULUĞU,

Şu hususları göz önünde tutarak:

(1) 6 Mart 1995 tarihli Türkiye-AB Ortaklık Konseyi İlke Kararı, Türkiye-AB işbirliğinin kapsamını genişletmek amacıyla, Türkiye'nin belirli Topluluk programlarını muhtemel katılımı da dahil olmak üzere, çeşitli alanlarda girişimler başlatılmasını öngörmüştür.

(2) Aralık 1997'de toplanan Lüksemburg Avrupa Birliği Zirvesi, aday ülkelerin Topluluk programlarına katılımını, her bir durum için ayrı ayrı kararlaştırılmak kaydıyla, güçlendirilmiş katılım öncesi stratejiyi geliştirici bir unsur olarak belirlemiştir. Eş zamanlı olarak, aynı imkânı Türkiye için de öngören, Türkiye için Avrupa Stratejisi hazırlanmıştır. Aralık 1999'da Helsinki'de ve özellikle Aralık 2000'de Nice'de yapılan Avrupa Birliği Zirvesi toplantılarını müteakip, bu alanda her bir durum için ayrı ayrı kararlaştırılan yaklaşımlar, Topluluk programlarının pek çoğunu içerecek kapsamlı bir hale getirilebilecektir.

(3) Aralık 1999 Helsinki Avrupa Birliği Zirvesi, Türkiye'nin, diğer aday ülkelere uygulanan aynı kriterler temelinde Birliğe katılması mukadder bir aday ülke olduğunu, mevcut Avrupa Stratejisi temelinde, diğer aday ülkeler gibi Türkiye'nin de, reformlarını teşvik etmek ve desteklemek amacıyla, Topluluk programlarına katılımı da içeren bir katılım öncesi stratejisinden faydalanacağını ve ayrıca, Topluluk program ve ajansları ile, katılım süreci bağlamında aday ülkeler ve Birlik arasında yapılacak toplantılara iştirak etme imkânına sahip olacağını belirtmiştir.

(4) Türkiye çeşitli Topluluk programlarına katılım arzusunu beyan etmiştir.

(5) Türkiye'nin her bir programa katılımı ile ilgili olarak malî katkı payını da içeren özel hüküm ve şartlar, Topluluk adına hareket eden Avrupa Komisyonu ile Türkiye'nin yetkili makamları arasında yapılan anlaşma ile belirlenmelidir.

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI KARARLAŞTIRMISLARDIR :

MADDE 1

Türkiye, AB'ne aday Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkelerinin katılımına açık olan tüm Topluluk programlarına, bu programların kabulüne dair hükümlere uygun olarak katılabilir.

MADDE 2

Türkiye, katıldığı belirli programlara uygun olarak Avrupa Birliği bütçesine malî katkıda bulunur.

MADDE 3

Türkiye'nin temsilcileri, Türkiye'nin malî katkıda bulunacağı programları izlemekle sorumlu yürütme komitelerine, Türkiye'yi ilgilendiren konularda ve gözlemci statüsünde katılabileceklerdir.

MADDE 4

Türkiye'den katılımcılar tarafından sunulacak proje ve girişimler, ilgili programları için Üye Ülkelere uygulananlarla mümkün olduğunca aynı koşul, kural ve usullere tâbi olacaktır.

MADDE 5

Türkiye'nin her bir programa katılımı ile ilgili olarak ödenecek malî katkı payını da içeren özel hüküm ve şartlar, Topluluk adına hareket eden Avrupa Komisyonu ile, Türkiye'nin yetkili makamları arasında yapılan anlaşma ile belirlenecektir.

Katılım öncesi strateji çerçevesinde Türkiye'ye yönelik yardımlara ve özellikle bir Katılım Ortaklığı oluşturulmasına ilişkin 26 Şubat 2001 tarih ve 390/2001 sayılı Konsey Yönetmeliği¹ temelinde, Avrupa-Akdeniz ortaklığı çerçevesinde ekonomik ve sosyal yapıların reformuna eşlik eden malî ve teknik tedbirler (MEDA) hakkında 23 Temmuz 1996 tarih ve (EC) 1488/96 sayılı Konsey Tüzüğüne², veya AT-Türkiye Gümrük Birliğini güçlendiren tedbirlerin uygulanmasına ilişkin 10 Nisan 2000 tarih ve (EC) 764/2000 sayılı Konsey Tüzüğüne³, veya Türkiye'deki ekonomik ve sosyal gelişmeyi teşvik etmeye yönelik tedbirlerin uygulanmasına ilişkin 22 Ocak 2001 tarih ve (EC) 257/2001 sayılı Konsey Tüzüğüne⁴, veya Türkiye'ye Topluluk dış yardımı sağlamak üzere gelecekte kabul edilebilecek benzer bir Tüzüğe uygun olarak, Türkiye'nin Topluluk dış yardımı için başvuruda bulunması durumunda, söz konusu Topluluk yardımının Türkiye tarafından kullanılmasına ilişkin koşullar bir Malî Muhtıra ile belirlenir.

MADDE 6

Anlaşma süresiz olarak uygulanacaktır. Taraflardan birinin 6 ay önceden yazılı bildirimde bulunması koşuluyla, Anlaşma feshedilebilir.

MADDE 7

Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren en geç üç yıl içinde ve bunu takip eden her üç yılda bir, her iki Âkit Taraf, Türkiye'nin bir veya daha fazla Topluluk programına fiili katılımını esas alarak, Anlaşmanın uygulanmasını gözden geçirebilir.

MADDE 8

Anlaşma, bir yanda Türkiye topraklarında, diğer yanda Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşmada öngörülen koşullar dahilinde Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşmanın uygulandığı topraklarda uygulanır.

MADDE 9

Anlaşma, Âkit Tarafların, kendi usullerinin tamamlandığını karşılıklı olarak bildirdikleri tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 10

Anlaşma, İspanyolca, Danimarkaca, Almanca, Yunanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Flamanca, Portekizce, Fince, İsveççe ve Türkçe dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer nüsha halinde hazırlanmıştır.

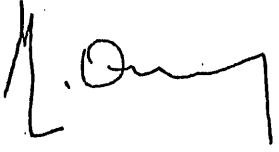
(1) *Topluluk Resmî Gazetesi (TRG) L58, 28.2.2001, s.1*

(2) *TRG L 189, 30.7.1996, s. 1 Son olarak 2698/2000 (TRG L311, 12.2.2000, s.1) no'lu AB Tüzüğüyle değiştirilmiş olan tüzük*

(3) *TRG L 94, 14.4.2000, s. 6*

(4) *TRG L 39, 9.2.2001, s. 1*

Türkiye Cumhuriyeti adına

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
För Europeiska gemenskapen

